

ВІДГУК
наукового керівника магістерської дисертації
на здобуття ступеня магістра,
виконаної на тему: «Сенсорна образність у творах Джоан Гарріс та її
відтворення у перекладі: функційно-семантичний аспект (на матеріалі роману
“Blackberry Wine” та його українськомовної версії)»
студенткою Олешко Лілією Миколаївною

Актуальність теми дослідження.

Актуальність магістерської дисертації Лілії Олешко визначається декількома чинниками. По-перше, проблематика художньої сенсорики у її багатогранних модальностях останнім часом привертає увагу дослідників як один із засобів смислотворення у літературі різних жанрів. По-друге, звернення до сенсорної образності у контексті природного й неприродного (неантропного, одивленого) наративів вписується у найновітніші напрями зарубіжних і вітчизняних наратологічних студій. По-третє, специфіка перекладу сенсорної образності залишається до цього часу певною лакуною у перекладознавчих розвідках, що потребує особливої уваги дослідників.

Зміст роботи.

Магістерська праця складається з трьох розділів, де послідовно обґрунтовано теоретичні засади дослідження сенсорної образності як художнього явища у її лінгвопсихологічному, семантичному та функційному аспектах; розкрито роль сенсорної образності у різних типах наративів; обґрунтовано методологію проведеного дослідження у семантико-стилістичному й перекладацькому ракурсах; детально розглянуто семантику й функції сенсорної образності у її п'яти класичних різновидах – візуальна (зорова), аудіальна (слухова), ольфакторна (нюхова), густаторна (смакова) та тактильна (доторкова) – у романі британської письменниці Джоан Гарріс “Blackberry Wine” у контексті природного й неприродного (пляшка вина) оповідачів; визначено шляхи відтворення сенсорної образності в українськомовному перекладі роману «Ожинове вино» й систематизовано застосовані лексико-семантичні та граматичні перекладацькі трансформації.

Магістерська дисертація Л. Олешко містить низку цікавих, нових дослідницьких результатів, які стосуються сенсорної образності у мономодальних, мультисенсорних та синестезійних виявах, її тлумачення як засобу характеристики оповідача у контексті моделювання художньої реальності, лінгвальної фіксації роботи пам'яті й асоціативного мислення, а також специфіки відтворення такої образності в українськомовному контексті. Доцільним у цьому плані видається застосування, поряд із якісними методами дослідження, необхідних кількісних підрахунків, оформлених у вигляді діаграм, що дає можливість дійти висновків щодо превалювання в аналізованому творі візуальної та аудіальної сенсорики на тлі практичної відсутності її тактильних виявів в оповіді неприродного наратора.

Теоретичний розділ роботи зосереджено на таких засадничих для дослідження поняттях, як сенсорна модальність, репрезентація чуттєвого досвіду, мультисенсорність, перцептивні смисли, зображувальна, естетична, емотивна, автентизаційна, евокативна та символічна функції сенсорної образності, художній наратив у його різновидах, роль сенсорики у побудові наративних стратегій, жанр

магічного реалізму, перекладацька еквівалентність. Усі зазначені поняття розглянуто на широкому теоретичному тлі у їхніх різноманітних вимірах, дотичних до предмету дослідження.

Практичні розділи магістерської дисертації вибудовані послідовно і логічно, містять цікаві спостереження стосовно ролі сенсорної образності як маркера індивідуального стилю Джоан Гарріс та уналежнення роману до жанру магічного реалізму. Сенсорна тропеїка та інші стилістичні засоби і прийоми ретельно проаналізовані й згруповані у семантико-функційні тематичні категорії, які формують у романі систему чуттєвих мотивів. Зміст перекладацького розділу роботи свідчить про те, що відтворення сенсорної образності у романі потребує не лише її мовної, а й культурної адаптації зі збереженням функційної, емотивної й естетичної специфіки оригіналу завдяки застосуванню широкого спектру перекладацьких трансформацій.

Рівень роботи.

Магістерська дисертація Л. Олешко є самостійним багатоаспектним дослідженням одного з видів художньої образності в оригіналі та перекладі, що спирається на солідну сучасну джерельну базу (164 позиції, з них більша частина – англійські джерела), гарне володіння методологічним апаратом аналізу й термінологією та репрезентативний емпіричний матеріал (сукупно біля 480 сторінок тексту, де виокремлено 99 фрагментів, що містять сенсорну образність різних модальностей). Робота включає змістовний додаток, написана логічно, послідовно, прозорою академічною мовою. Результати та висновки дослідження пройшли необхідну апробацію на науковій конференції та в публікації у фаховому журналі.

Варто відзначити сумлінність магістрантки у проведенні дослідження (відсоток текстових збігів складає 1,58 за рахунок кореляції з текстом поданої до опублікування статті) й підготовці тексту дисертації, який було завершено вчасно.

Загальний висновок. Кваліфікаційна робота на тему «Сенсорна образність у творах Джоан Гарріс та її відтворення у перекладі: функційно-семантичний аспект (на матеріалі роману “Blackberry Wine” та його українськомовної версії)» відповідає чинним вимогам до магістерських дисертацій і може бути рекомендована до захисту на засіданні ЕК, а її авторка – Олешко Лілія Миколаївна – заслуговує на високу оцінку та присвоєння ступеня **магістра**.

**Науковий керівник
магістерської дисертації**
професор кафедри ТППАМ,
доктор філологічних наук,
професор

Ольга ВОРОБІЙОВА

1 грудня 2025 р.